

"پیام های پیشگیری از اعتیاد با محوریت یاری گر هم باشیم"

به مناسبت روز جهانی مبارزه با مواد مخدر سال ۱۳۹۸

- ✓ ابتدا گوش کن؛ گوش دادن به کودکان و نوجوانان، اولین گام برای کمک به آنها جهت رشد سالم و ایمن آنها در برابر آسیب‌های اجتماعی است.
- ✓ نوجوان عزیز: در صورت هر گونه تعارف برای مصرف مواد مخدر و روان‌گردان‌ها با قاطعیت بگو "نه" مصرف نمی‌کنم.
- ✓ نوجوان عزیز: مصرف مواد مخدر و روان‌گردان‌ها را حتی یک بار هم تجربه نکن!
- ✓ فرزندان خانواده‌های مستبد، بی‌تفاوت، گیسته و پریشان در لب پرتوگاه آسیب‌های اجتماعی هستند.
- ✓ والدین گرامی: با نوجوان خود درباره عوارض و پیامدهای ناشی از مصرف مواد مخدر و روان‌گردان‌ها با رعایت سن تقویمی و عقلی او گفتگو نمایید.
- ✓ به خاطر بسیاریم: مصرف نکردن مواد، بسیار آسان تر از ترک آن است.
- ✓ والدینی که نسبت به ایمن سازی فرزندان خود دغدغه دارند همواره باید به این سوال‌ها پاسخ دهند: فرزندشان الان کجاست؟ چه کار می‌کند؟ با چه کسی است؟ والدینی که از محل حضور فرزند خود در بیرون از خانه مطلع هستند فرزندشان ۳۷ درصد شناس کمتری در مصرف مواد نسبت به سایرین خواهند داشت.
- ✓ والدین گرامی: حمایت عاطفی از فرزندان، شاد کردن فضای منزل، وضع مقررات و قوانین برای عدم هر گونه مصرف مواد و آموزش مقاومت در برابر فشار منفی گروه همسالان، از جمله راه‌های موثر در پیشگیری از گرایش نوجوانان به اعتیاد است.
- ✓ والدین عزیز: آیا می‌دانید ویژگی‌هایی همچون ستیزه جویی - پرخاشگری - دروغگویی - پوچ گرایی - روان پریشی و اضطراب، زمینه ساز مصرف مواد در فرزندان خواهد شد؟
- ✓ چهار نشانه خانواده‌های مستعد اعتیاد: فقدان ارتباط موثر در اعضای خانواده، تضاد، عدم انسجام و از هم گسیختگی، انحراف و اعتیاد یکی از اعضای خانواده.
- ✓ اعتیاد: نوعی بردگی جدید در دنیای مدرن.
- ✓ والدین گرامی: در صورت بروز تغییرات عمده شخصیتی، رفتاری و جسمی در فرزندان نظیر اختلال تمرکز و تعادل، رفت و آمددهای مشکوک، دیر آمدن به منزل، کمبود انگیزش برای تحصیل و کار، اختلال در فعالیت‌های اجتماعی، فراموشی، افکار خودکشی، سرقت وسائل از منزل، پرخاشگری و خلق و خوی تهاجمی، پر تحرکی، بی‌قراری، کناره گیری شدید و انزواطبی، از مشاوران و متخصصین کمک به گیرید.
- ✓ ویژگی‌های نوجوانان و جوانان مستعد اعتیاد: خلقيات تکائشی و کنترل رفتاری ضعیف، مخاطره جویی، فقر مهارت‌های عاطفی - روانی - اجتماعی و شناختی، احساس ناامیدی و درماندگی، دارای خانواده پر تنفس، تاثیر پذیری از همسالان، عدم مهارت ابراز وجود، هویت دنباله رو و بحران زده.
- ✓ فرزندانی که عضو خانواده‌های نیرومند هستند، کمتر احتمال دارد با همتایان مصرف کننده مواد رابطه برقرار کرده یا تحت تاثیر آنان قرار گیرند.
- ✓ عوامل سوق دهنده نوجوانان به سوی رفتارهای پُر خطر اعتیاد، به دلیل فقر مهارت لازم در آنان، فراتر از کنترل آنها می‌باشد. پس به فرزندانمان مهارت‌های لازم را بیاموزیم.

- ✓ فقر اطلاعات، کنجکاوی‌های هدایت نشده، اضطراب و افسردگی، ضعف مبانی دینی، کمبود امکانات تفریحی، ضعف اعتماد به نفس، نگرش مثبت به مواد، مصرف مواد توسط والدین، وجود دوستان مصرف کننده مواد و عدم ارتباط موثر با والدین ، از جمله عوامل گرایش جوانان به مصرف مواد می‌باشد.
- ✓ شانس ابتلا به مصرف مواد در دختران و زنانی که به یک اختلال خلقی مبتلا هستند ^۴ برابر و شانس دختران و زنانی که به یک اختلال اضطرابی مبتلا هستند دو برابر دیگران است. والدین گرامی به سلامت روان دختران مان بیشتر توجه کنیم.
- ✓ دختران و زنان ^۶ سال زودتر از مردان به وابستگی شدید به اعتیاد رسیده و درمان آنها سخت‌تر خواهد بود.
- ✓ پیامدهای بهداشتی ناشی از مصرف مواد عبارتند از: گسترش بیماری‌های جسمانی و روانی نظیر بیماری‌های عفونی، ایدز، هپاتیت، مرگ و میر، افسردگی، اضطراب، خودکشی، انزواط‌طلبی و شخصیت ضد اجتماعی.
- ✓ پیامدهای اجتماعی ناشی از مصرف مواد عبارتند از: سرقت، طلاق، کودک آزاری، همسر آزاری، قتل عمد، جرائم منکراتی، نزاع و خشونت.
- ✓ پیامدهای اقتصادی ناشی از مصرف مواد عبارتند از: اتلاف منابع و تحمیل خسارت و هزینه‌های هنگفت بر خانواده، دولت و جامعه .
- ✓ اعتیاد عامل جدی تهدید کننده سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی، معنوی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.
- ✓ تقویت معنویت و باورهای مذهبی، ارتقاء مهارت‌های اجتماعی و تاب آوری، مهارت فرزند پروری و غنی سازی اوقات فراغت ، از مهمترین عوامل موثر در پیشگیری از مصرف مواد به شمار می‌رond.
- ✓ ارضاء نیازهای عاطفی و روانی نوجوانان، تقویت اعتیاد به نفس و عزت نفس آنان، تقویت نگرش منفی نسبت به مصرف مواد و اعمال نظارت فعال والدین، از جمله راه‌های پیشگیری از گرایش فرزندان به مصرف مواد است.
- ✓ تقویت آرامش و نشاط اجتماعی، افزایش آستانه تحمل، هویت سالم ، خودکترلی و خویش نگهبانی و کنترل هیجانات منفی از مهم‌ترین روش‌های پیشگیری از مصرف مواد در نوجوانان می‌باشند.
- ✓ آموزش مهارت‌های حل مساله، تفکر نقادانه، خلاقیت برای توانایی حل مساله، سازگاری اجتماعی و تصمیم گیری منطقی از مهم‌ترین عوامل پیشگیری از مصرف مواد در نوجوانان می‌باشند.
- ✓ والدین عزیز: سبک‌های ارتباطی پرخاشگرانه و سلطه پذیر زمینه را برای انحراف فرزندان و گرایش آنان به رفتارهای پُر خطر مهیا خواهد ساخت.
- ✓ والدین گرامی: تصمیم گیری منطقی را به فرزندان خود آموزش دهید زیرا تصمیم گیری‌های ناگهانی، مطیعانه، احساسی و اجتنابی از سوی نوجوانان، زمینه را برای انحراف آنان به سوی رفتارهای پر خطر فراهم خواهد ساخت.
- ✓ والدین گرامی: از اعمال خشونت، نزاع، تنش، توهین، مقایسه، مجادله، تحقیر شخصیت، تهدید، سرزنش، عیب جویی، درگیری، کشمکش عاطفی و تنبیه فرزندان خودداری و با تعمیر روابط در منزل ، نسبت به برقراری ارتباط سالم با فرزندان مبادرت کنید.
- ✓ اختلال در عملکرد بهینه خرد نظامهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، سبب شکل گیری رفتارهای نا亨جار در جامعه از جمله اعتیاد خواهد شد.
- ✓ احتمال مصرف مواد در نوجوانانی که در خانواده آنان دعوا، اختلاف شدید و جر و بحث بین والدین وجود دارد، دو برابر سایر نوجوانان دیگر می‌باشد.
- ✓ نوجوانان عزیز: آیا می‌دانید عوارض مصرف ماده گل (ماری‌جوانا) عبارت است از: اضطراب- سرخوشی کاذب- فراموشی- اختلال حافظه کوتاه مدت- بی‌انگیزگی- پوچ‌گرایی- اختلال در تمرکز و تعادل.

- ✓ والدین عزیز: آیا در منزل به گفتگوی خانوادگی اهمیت می‌دهید؟ صحبت کردن با فرزندان در باره عوارض و پیامدهای مواد، اصلاح نگرش و باورهای آنان، اقدامی موثر برای مقتدر سازی آنان در برابر رفتارهای پُرخطر خواهد بود.
- ✓ والدین عزیز: دانش کافی در باره پیامدها و عوارض اعتیاد، الگو بودن و استفاده از روش‌های تربیتی هماهنگ، گامی موثر در پیشگیری از گرایش فرزندان به مصرف مواد است.
- ✓ هم گرایی و انسجام در دستگاه‌های امر مبارزه همراه با تقویت اهتمام اجتماعی مردم، بهترین روش برای ضربه زدن به سیستم هوشمند مواد مخدر و روانگردان‌ها است.
- ✓ والدین گرامی: آیا شما برای پیشگیری از گرایش فرزندان تان به مصرف مواد مخدر و روان گردان‌ها اقدام کرده اید؟

نهیه و تنظیم: مدیر کل دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری (اردیبهشت ۱۳۹۸)